

Στέφανος Πράσος

Οι νεοφιλελεύθεροι ιδεολόγοι του καπιταλισμού διατείνονται πως θέλουν λιγότερο **κράτος**, δεν θέλουν το **Κράτος** ρυθμιστή στην αγορά και στην οικονομία, θέλουν την αγορά ελεύθερη και αυτορυθμιζόμενη, δε θέλουν το **κράτος** επιχειρηματία, θέλουν ιδιωτικοποιήσεις σε όλους τους τομείς ακόμα και σ αυτούς που το **Κράτος** έπαιξε κυρίαρχο ρόλο όπως τα νερά, η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες κλπ. Απαιτούν πλήρη ιδιωτικοποίηση της Παιδείας, της Υγείας ακόμα και των υπηρεσιών κοινωνικής Πρόνοιας γιατί αυτά είναι που «**βρομάν σοσιαλισμό**» όπως έλεγε κι «ο γκουρού» του νεοφιλελευθερισμού **Μίλτον Φρίντμαν**. Είναι αυτοί που βγάζουν σπυριά ακόμα και στο άκουσμα του **Κράτους**.

«Πρέπει να απομακρύνουμε κάθε κρατική παρέμβαση από την οικονομία, διότι εκείνη διέπεται από τους δικούς της κανόνες και αυτό-ρυθμίζεται από το περίφημο αόρατο χέρι της αγοράς», ευαγγελίζεται, συνοπτικά, αυτή η θεωρία.

Τα αποτελέσματα στην πρακτική εφαρμογή αυτής της θεωρίας τα ένωσαν στο πετσί τους οι ανθρακωρύχοι και όλοι οι εργαζόμενοι στη Βρετανία της Θάτσερ, οι εργαζόμενοι και ο λαός, στις ΗΠΑ του Ρήγκαν, στη μετασοβιετική Ρωσία του Γιέλτσιν, στην Ινδονησία με τον στρατηγό Σουχάρτο, στην Πολωνία του Βαλέσα, τώρα στη Χώρα μας και αλλού.

Όμως εκεί που πρωτοεφαρμόστηκε και “απογειώθηκε” η θεωρία βρίσκοντας την απόλυτη πολιτική της έκφραση ήταν στη Χιλή μετά την ανατροπή του Αλιέντε από τη CIA και την εγκαθίδρυση της Χούντας του Πινοσέτ. Με τη βοήθεια και τον έλεγχο της Αμερικάνικης Κυβέρνησης, μέσω CIA φυσικά, ανέλαβε ο Φρίντμαν και η «σχολή του Σικάγου» να εφαρμόσουν τον νεοφιλελευθερισμό με τη μέθοδο του ΣΟΚ.

Ο Φρίντμαν και τα «chicago boys» που ήταν παιδιά από τη Χιλή και από άλλα κράτη και σπούδασαν με υποτροφία στη «σχολή του Σικάγου» θα εφάρμοζαν πλέον στην πράξη όλα αυτά που έμαθαν στη σχολή του νεοφιλελευθερισμού με ένα οικονομικό σοκ, ανενόχλητοι. Ανενόχλητοι από συνδικάτα, κομμουνιστές, σοσιαλιστές και άλλους ενοχλητικούς πολιτικούς και πολίτες αφού ο Πινοσέτ φρόντισε να τους εξοντώσει ή να τους κλείσει στη φυλακή.

Μέσα σε 4 μέρες 3.200 άτομα εκτελέστηκαν 80.000 φυλακίστηκαν και 200.000 εγκατέλειψαν τη χώρα για πολιτικούς λόγους. Όλα τα Ορυχεία Χαλκού σε ιδιωτικές εταιρείες, Ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων επιχειρήσεων, περικοπές μισθών και συντάξεων, περικοπές κοινωνικών υπηρεσιών, περικοπές στη δημόσια ασφάλιση, στη δημόσια υγεία και παιδεία.

Σε δέκα Χρόνια τα αποτελέσματα ήταν οδυνηρά για το Χιλιανό Λαό: Η ανεργία εκτινάχτηκε στα ύψη, η παραγωγικότητα έπεσε κατακόρυφα, το κατά κεφαλήν εισόδημα μειώθηκε δραματικά και το χάσμα μεταξύ πλουσίων-φτωχών γιγαντώθηκε.

Όμως ο στόχος επετεύχθη! Η Οικονομική ελίτ και τα «πιράνχας» της οικονομίας έφτιαξαν τεράστιες περιουσίες και η εξουσία του κεφαλαίου εδραιώθηκε. **Όποια Χούντα και να σήκωνες στη Λατινική Αμερική θα έβρισκες από κάτω τα «chicago boys» του Φρίντμαν** και μάλιστα σε θέσεις κλειδιά, υπουργοί, τραπεζίτες κλπ. Αυτοί είναι που δε ήθελαν τις κρατικές παρεμβάσεις! Δεν ήθελαν τίποτα κρατικό αλλά η πολιτική τους εφαρμόστηκε από το **φασιστικό Κράτος** της Χιλής, της Ουρουγουάης, της

Αργεντινής, της Ινδονησίας κλπ Ήταν ο στρατιωτικός, **φασιστικός νεοφιλελευθερισμός** της καπιταλιστικής ανάπτυξης που εδραιώθηκε πάνω στα κόκκαλα των εργαζομένων και του λαού της Λατινικής Αμερικής και όχι μόνο!

Όμως παρά την παταγώδη αποτυχία των νεοφιλελεύθερων θεωριών η εφαρμογή τους συνεχίζεται ακόμα και σήμερα, όπου μπορούν να εφαρμοστούν είτε γιατί υπάρχουν πραγματικά προβλήματα και ανώμαλες καταστάσεις όπως στη Χώρα μας, «κακή ώρα», είτε έχουν πείσουν τους λαούς ότι υπάρχουν αξεπέραστα προβλήματα

«Μόνο μία κρίση -είτε είναι, είτε απλώς εκλαμβάνεται ως πραγματική- οδηγεί σε πραγματικές αλλαγές»

Μίλτον Φρίντμαν «Καπιταλισμός και ελευθερία» University of Chicago press 1962

Όμως η «σχολή του Σικάγου» βρήκε άξιους συνεχιστές στην Ελλάδα του σήμερα αλλά και στην Κοζάνη όπου, με αφορμή την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και της Ηλεκτρικής Ενέργειας, τείνει να εδραιωθεί μια «Σχολή» ως περιφερειακό παράρτημα αυτής του Σικάγου. Είναι οι «τεράστιες δεξαμενές σκέψεις» (think tank) των «Kozani boys» οι οποίοι αφού έμαθαν κάποια «κολλυβογράμματα» στη «μονεταριστική σχολή» του Πάσχου Μανδραβέλη αμολήθηκαν να πείσουν τους πολίτες της περιοχής μας για το δίκαιο της νεοφιλελεύθερης οικονομικής θεωρίας του Μίλτον Φρίντμαν.

Μικροαστοί δημοσιογράφοι, ημιμαθείς αρθρογράφοι και τυχοδιώκτες «πολιτευτές» που караδοκούν ποιο από τα ανερχόμενα κόμματα ενδέχεται να εκλέξει Βουλευτή στο Νομό για να σπεύσουν να δηλώσουν φανατικοί. Με μισές αλήθειες και ολόκληρα ψέματα, μέσα από «πύρινα» άρθρα και «βαθυστόχαστες αναλύσεις» στον τοπικό τύπο υποστηρίζουν ότι για τα χάλια που έφθασε η ΔΕΗ σήμερα δεν φταίνει οι πολιτικές της ΕΕ, της Απελευθέρωσης Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των ιδιωτικοποιήσεων.

Δεν είδαν πουθενά τη μεταφορά τεράστιων οικονομικών πόρων από τη ΔΕΗ, το Κράτος και το λαό στο ξένο και Ελληνικό Κεφάλαιο που δραστηριοποιείται στην Ηλεκτρική Ενέργεια. Προσπαθούν να αντιστρέψουν την αλήθεια υποστηρίζοντας ότι «φταίει ο συνδικαλισμός και οι εργαζόμενοι που δεν επέτρεψαν να εφαρμοστούν οι οδηγίες της ΕΕ για να γίνουμε επιτέλους κι εμείς ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό Κράτος» ενώ όφειλαν να γνωρίζουν ότι η διάλυση της ΔΕΗ και απορύθμιση της αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας έγιναν βήμα -βήμα με οδηγίες της ΕΕ και συγκεκριμένα της Κομισιόν που υλοποίησαν νομοθετικά και διοικητικά οι ντόπιοι πολιτικοί υπάλληλοι της ΕΕ και του Κεφαλαίου (ΠΑΣΟΚ-ΝΔ-ΣΥΝ_ΣΥΡΙΖΑ). Θεωρούν την Ελλάδα τελευταία «Σοβιετική Δημοκρατία» λόγω του δήθεν υψηλού ποσοστού δημόσιου τομέα! Που; Σε μια Χώρα που πλέον στο κράτος έχουν μείνει μόνο τα δημόσια ουρητήρια.

Προσκολλημένοι δογματικά σε μια παταγωδώς αποτυχημένη οικονομική θεωρία και με όπλο έναν άκρατο δεξιό λαϊκισμό, προσπαθούν να μας πείσουν ότι είναι νεωτερισμός η γερασμένη, πολλαπλά δοκιμασμένη, πολλαπλά αποτυχημένη και παμπάλαια θεωρία του οικονομικού φιλελευθερισμού. «Για όλα φταίει το κράτος και ο Συνδικαλισμός που φρενάρουν την ιδιωτική πρωτοβουλία η οποία πασχίζει να κάνει επενδύσεις και να φέρει επιτέλους την ευλογημένη ανάπτυξη σ' αυτόν τον Τόπο...»

Φυσικά και φταίει ο Συνδικαλισμός! Δεν φταίει όμως γι αυτό που τον κατηγορούν αλλά γιατί σε διατεταγμένη υπηρεσία, από τα κόμματα του Κεφαλαίου, επέτρεψε και πολλές φορές συνέβαλε αποφασιστικά στο ξεπούλημα των εργαζομένων και της δημόσιας περιουσίας. Θα μπορούσαν να μας απαντήσουν άραγε οι φωστήρες του Μανδραβέλη πως θα ξεκοκάλιζαν τη ΔΕΗ τα αρπακτικά αν η

πουλημένη ηγεσία της ΓΕΝΟΠ το 1999 δε χάριζε τα αποθεματικά του Ασφαλιστικού των εργαζομένων;

Θα μπορούσαν να πουλήσουν έστω και μια μετοχή όταν οι εργαζόμενοι είχαν ενσωματωμένη περιουσία, μέσα στην περιουσία της ΔΕΗ, ύψους τουλάχιστον 15 δις ευρώ αναγνωρισμένη από αναλογιστικές μελέτες έγκυρων Βρετανικών οίκων μελετών; Θα μπορούσαν αν έκαναν κι εδώ ότι έκανε και η Θάτσερ με τους ανθρακωρύχους στη Βρετανία. Κατάσχεση της Περιουσίας των εργαζομένων! Ναι αλλά τότε θα «ξεβρακώνονταν» στην κυριολεξία αυτοί που διακηρύσσουν πίστη και αφοσίωση στην ιδιωτική και ατομική περιουσία!

Φυσικά και φταίει το Κράτος! Γιατί είναι το Κράτος της αστικής τάξης και του Κεφαλαίου! Γιατί οι νεοφιλελεύθεροι όταν λένε λιγότερο Κράτος εννοούν λιγότερες κοινωνικές δαπάνες για το λαό για να τρώνε περισσότερα τα χαϊδεμένα παιδιά της κρατικοδίαιτης ιδιωτικής κερδοσκοπίας. **Το Κράτος είναι η «ιερή αγελάδα» που θέλουν να την αρμέγουν μόνο αυτοί.**

Για να δούμε λοιπόν πώς λειτούργησε αυτό το Κράτος στην περίπτωση της Ηλεκτρικής Ενέργειας:

Οι κεφαλαιοκράτες της Χώρας μας πιστοί στους καπιταλιστικούς κανόνες και γνωρίζοντας ότι ο τζίρος στην Ηλεκτρική ενέργεια είναι τεράστιος (πάνω από **6 δις. €** ετησίως) απαίτησαν από το **κράτος και την ΕΕ** να έχουν κι αυτοί μερίδιο σ αυτή την τεράστια αγορά.

-Το **κράτος** με νόμο τους έδωσε το **49%** της ΔΕΗ μέσω μετοχών στο 1/20 της πραγματικής της αξίας! Μετά **ζήτησαν από το κράτος** το δικαίωμα να κατασκευάσουν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για δική τους χρήση (αυτοπαραγωγή).

-Το **κράτος** τους έδωσε απλόχερα τις άδειες και τους επιδότησε μάλιστα σκανδαλωδώς και κατασκεύασαν τις δικές τους μονάδες παραγωγής ρεύματος με καύσιμο Φυσικό Αέριο.

Δεν χρησιμοποίησαν όμως το δικό τους ρεύμα γιατί στην πορεία είδαν πως δεν τους συμφέρει να καταναλώνουν ρεύμα δικής τους παραγωγής αλλά κρατικό, της ΔΕΗ που τους στοίχιζε φθηνότερα και αν ήθελαν και όταν ήθελαν, το πλήρωναν. Για αυτό απαίτησαν από το κράτος, να «αγοράζουν» ρεύμα από την κρατική ΔΕΗ για τις δικές τους ανάγκες και να πουλάνε το δικό τους στη ΔΕΗ σε τριπλάσια, μάλιστα, τιμή από όσο το αγοράζουν!

-Μετά χαράς το **κράτος τους**, το τακτοποίησε κι αυτό. Ο **Χρήστος Φώλιας**, με εντολή του **Κωστάκη Καραμανλή**, μετέτρεψε **σ' ένα βράδυ** τις άδειές τους από αυτοπαραγωγού σε συμπαραγωγού!

Όμως παρότι πουλούσαν ακριβά και αγόραζαν φθηνά πάλι δε βγάζανε αρκετά από τη λειτουργία των μονάδων τους γι αυτό ζήτησαν **να πληρώνονται και όταν δε δουλεύουν τα εργοστάσιά τους** αφού «ανά πάσα ώρα και στιγμή μπορούν να δώσουν ρεύμα όταν το χρειαστεί το σύστημα».

-Το **Κράτος** με τους πολιτικούς υπαλλήλους του κεφαλαίου βρήκε λύση και γι αυτό. Θεσμοθέτηση τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) και τους αποζημίωνε με τεράστια ποσά για την ψυχρή τους εφεδρεία. (90.000€ ανά εγκατεστημένη MWh)!!! Θέλησαν όμως εκτός από την παραγωγή να μπουν και στην παροχή ρεύματος, σε επιλέξιμους όμως πελάτες.

-Το **Κράτος** δεν μπορούσε να τους χαλάσει το χατίρι και από πάνω τους έδωσε και το δικαίωμα να μαζεύουν από τους πελάτες και φόρους, χαράτσια (όπως το Ειδικό Τέλος Ακινήτων) που θα τα απέδιδαν μετά **στο κράτος**. Οι δύο εταιρείες «Energa και Hellas Power» που ανέλαβαν αυτή τη δουλειά επειδή ήταν «ιδεολόγοι» και πιστοί στην καπιταλιστική αρχή κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης μάζεψαν τα λεφτά

και τα πήγαν στην Ελβετία που ως γνωστόν είναι το χρηματοκιβώτιο του κάθε αξιοπρεπή καπιταλιστή.

Αργότερα οι καπιταλιστές θέλησαν να αγοράσουν τη ΔΕΗ η οποία διασπάστηκε με εντολή τους για μπορούν να αγοράσουν μόνο τις επικερδείς δραστηριότητες (φιλέτα) και **να αφήσουν τη «λάντσα» (κόκαλα) στο Κράτος.**

Σαν έξυπνοι καπιταλιστές σκέφτηκαν να μη μπλέξουν με τα Ορυχεία και τα εργοστάσια της ΔΕΗ (γι αυτό δε θέλησαν τελικά τη Μικρή ΔΕΗ) αλλά να παίρνουν **«το προϊόν»** που αυτά παράγουν σε τιμή κόστους και μάλιστα σε τιμή κόστους της φθηνότερα παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας, της υδροηλεκτρικής (NOME). Χωρίς φυσικά να υπολογίζουν στο κόστος την κατασκευή των φραγμάτων και τις απαλλοτριώσεις χιλιάδων στρεμμάτων γόνιμου εδάφους. Αυτά τα πληρώνει το **Κράτος** ή μάλλον η **Κρατική ΔΕΗ.**

- Έτσι εφευρέθηκαν οι **δημοπρασίες ενέργειας γνωστές ως NOME.** Ήδη τον μήνα Οκτώβριο ξεκίνησαν οι πρώτες δημοπρασίες με σκοπό να διατεθούν από τη ΔΕΗ σε ιδιώτες 350 MW/h μέσα στο 2016, 350 MW/h μέσα στο 2017 και πάει λέγοντας. Η τιμή εκκίνησης είναι τα 37,5 € ανά MW/h όταν η αμέσως φθηνότερη μετά την υδροηλεκτρική παραγωγή, η λιγνιτική έχει σήμερα κόστος 60€/ MW/h και η τιμή πώλησης στην οικιακή κατανάλωση 72€/ MW/h! Και για να εμπεδώσουμε ότι υπάρχει «σκληρός ανταγωνισμός» των ιδιωτικών εταιρειών στην Ενέργεια ανέβασαν μερικά λεπτά του Ευρώ, από την τιμή εκκίνησης στην τελικά τιμή!!!

- Έτσι λοιπόν η **Κρατική ΔΕΗ** θα παράγει ρεύμα που θα το δίνει στους καπιταλιστές πολύ κάτω του κόστους και μετά αυτοί θα το πουλάνε με μεγάλα κέρδη στον καταναλωτή και θα την ανταγωνίζονται άνετα στην **«Ελεύθερη Αγορά»** αφού η ΔΕΗ δεν θα μπορεί να πουλάει κάτω του κόστους γιατί απλά «θα είναι μέσα με τα τσαρούχια...»

Υπάρχει όμως κι ένα άλλο πρόβλημα. **Ποιος πελάτης θα εμπιστευθεί τους ιδιώτες μπαταξήδες** για ένα τόσο σοβαρό θέμα που είναι η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος; Πόσο μάλλον όταν έχουν και πρόσφατο βεβαρημένο παρελθόν με τις **«Energa και Hellas Power»** που τους πήραν τα λεφτά (και από το Τέλος Ακινήτων), τα κατέθεσαν στην Ελβετία και άφησαν τους πελάτες τους χωρίς ρεύμα;

-Κι όμως ακόμα και σ' αυτό βρέθηκε λύση από το **Κράτος** και πάντα με τις οδηγίες της Κομισιόν: **Η ΔΕΗ θα υποχρεώσει τους πελάτες της να αγοράζουν ρεύμα από τους ιδιώτες!** Με βάση το μνημόνιο η ΔΕΗ υποχρεούται να δώσει σταδιακά μέχρι το 2020 το 50% των πελατών της στις ιδιωτικές εταιρείες. Να δώσει υποχρεωτικά τους μισούς πελάτες της σε ανταγωνιστικές εταιρείες, θέλουν δε θέλουν δεν τους ρωτάει κανείς!!!

Δόξα στην ελεύθερη οικονομία, στην ελεύθερη αγορά και στον ανταγωνισμό!

Στέφανος Πράσος

Πρώην Πρόεδρος του ΣΕΕΝ «Εργατική Αλληλεγγύη»